

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัตินี้
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลา
การพิจารณาออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

วุฒิสภา

ที่ สว (กมธ๒) ๐๐๑๐/ (ร ๓๔)

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกชนุช แสงแสง	๒. นายกฤษ อาทิตย์แก้ว
๓. พลตำรวจเอก โกวิท ภักดีภูมิ	๔. พลตำรวจเอก จงรัก จุฑานนท์
๕. นายจิตติพงษ์ วิริยะโรจน์	๖. นายดิเรก ถึงฝั่ง
๗. นางถวิลวดี บุรีกุล	๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
๙. นายธานี อ่อนละเอียด	๑๐. นางนฤมล ศิริวัฒน์
๑๑. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	๑๒. นายบุญชัย โชควัฒนา
๑๓. นายประสงค์ศักดิ์ บุญเดช	๑๔. นางสาวปัทมา สุกงำปัง
๑๕. พันตำรวจเอก พายัพ ทองชื่น	๑๖. นายภิญโญ สายนุ้ย
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูมิ มูลศิลป์	๑๘. รองศาสตราจารย์ภูริชญา วัฒนรุ่ง
๑๙. พลตำรวจโท ยุทธนา ไทยภักดี	๒๐. นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วนิดา แสงสารพันธ์	๒๒. นายวัชรินทร์ จอมพลาพล
๒๓. นางสาวแหวตา สุขวานิชวิชัย	๒๔. นายศรายุทธ อันทะไชย์
๒๕. นายสมชาติ พรรณพัฒน์	๒๖. นายสุรียา ปันจอร์
๒๗. นายอนุรักษ์ นิยมเวช	

ร่าง...

ร่างพระราชบัญญัตินี้วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ นิยมเวช
(นายอนุรักษ์ นิยมเวช)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

Nem Nimit

(นางสาวสุพร นิลทัพ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมาธิการ ๒
ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๓
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

บุษยพรรณ พิมพ์
สุพร/อลนกรณ์/บุษยพรรณ/กร ทาน

รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
วุฒิสภา

.....

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน ร่างพระราชบัญญัตินี้ วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภา ได้รับเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายอนุรักษ์ นิยมเวช	เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๒ นายกฤษ ออาทิตย์แก้ว	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นางฉวีลวดี บุรีกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๔ นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เป็นรองประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ คนที่สาม
๑.๕ พลตำรวจเอก โกวิท ภักดีภูมิ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๖ พลตำรวจเอก จงรัก จุฑานนท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๗ นายดิเรก ถึงฝั่ง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๘ ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อวรรณโณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๙ นายบุญชัย โชควัฒนา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๑๐ นายสมชาติ พรรณพัฒน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๑๑ นายธานี อ่อนละเอียด	เป็นเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ
๑.๑๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูมิ มูลศิลป์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ

๑.๑๓ นางสาวปัทมา สุปกำปัง	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ
๑.๑๔ นายสุรียา ปันจอร์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ
๑.๑๕ นายศรายุทธ อันทะไชย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวสุพร นิลทัพ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ๓ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- ๑) พันตำรวจโทหญิง ธัญญ์พัฒน์ เทียงอยู่ รองผู้กำกับกลุ่มงานตรวจสอบสำนวน ๔ กองคดีอาญา
- ๒) พันตำรวจโทหญิง ประพร เต็มเกาะ สารวัตรกลุ่มงานตรวจสอบสำนวน ๔ กองคดีอาญา

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

- ๑) นายสมบัติ พฤตพิงศภัค ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
- ๒) นายธนภัทร ตั้งเมธิกุล นิติกร

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง

- ๑) นายพิสิษฐ์ ศิริสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการบริหาร
กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง
- ๒) นายวิศรุต สุขโขคนำชัย เจ้าหน้าที่โครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ๑) นายสมศักดิ์ สุริยมงคล รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ๒) ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
- ๓) นายธีรวุฒิ วิรุตกุล นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมายและคดี
- ๔) นายวีระพล พุ่มอิมผล พนักงานเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๑) นายไพโรจน์ พลเพชร	กรรมการปฏิรูปกฎหมาย
๒) นางสาวลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์	รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
๓) นายวสันต์ ฉัตรสอน	นิติกร

สำนักนายกรัฐมนตรี

กรมประชาสัมพันธ์

๑) นางพรอัปสร นิลจินดา	ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ
๒) นายวิรัช โต๊ะถม	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและแผน

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

๑) นายสุชาติ ธาณีรัตน์	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
๒) นายวิโรจน์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร
สำนักบริหารการทะเบียน
๓) ร้อยตรี ศตวรรษ บุนนาค	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
๔) นางบุญยิ่ง ซึ่งสัจจา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกวุฒิสภาเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๑๔ คน คือ

- ๕.๑ นางสาวสมล สุตะวิริยะวัฒน์
- ๕.๒ นายคำคุณ สิทธิสมาน
- ๕.๓ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์
- ๕.๔ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม
- ๕.๕ พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
- ๕.๖ นายตวง อันทะไชย
- ๕.๗ นายวิเชียร คันฉ่อง
- ๕.๘ นายสุรจิต ชिरเวทย์
- ๕.๙ นายสมชาย แสวงการ
- ๕.๑๐ นางสาวรสนา โตสิตระกูล
- ๕.๑๑ นายทวีศักดิ์ คิตบรรจง
- ๕.๑๒ พลเอก เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์

๕.๑๓ นายบุญส่ง โควารินทร์

๕.๑๔ นายเจตน์ ศิริธรรานนท์

อนึ่ง นายตวง อันทะไชย ได้ขอถอนคำแปรญัตติต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๘

๖. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u> <u>นายวิเชียร คันถ้อง</u> “มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า <u>ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</u> “ผู้ริเริ่ม” หมายความว่า <u>ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เริ่มดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อประธานรัฐสภา”</u>	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	<u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u> <u>มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง</u> <u>นางสาวสมล สุตะวิริยะวัฒน์</u> “มาตรา ๖ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนหนึ่งไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้”	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	<u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิเชียร คันถ่อง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบสิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง (๒)

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยสำเนาบัตรประชาชนสำเนาบัตรประชาชน บัตรประชาชน บัตรประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทหารหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิเชียร คันถ่อง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) บัญชีรายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่ และลายมือชื่อผู้ริเริ่มทุกคนสำเนาบัตรประชาชน บัตรประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทหารหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายทวีศักดิ์ คืตบรรจง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้นหรือหลักฐานเอกสารที่นายทะเบียนท้องที่ออกให้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖ วรรคสอง

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะและผู้มีสิทธิเลือกตั้งหนึ่งร้อยคนขึ้นไปอาจร้องขอ
ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
เกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้ง
ประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูป
กฎหมาย หรือหน่วยงานนั้นดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของ
ประธานรัฐสภาหรือระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายหรือระเบียบของหน่วยงานนั้น
ตามแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือในการ
จัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง
ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานนั้น
ดำเนินการให้ ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้าแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิเชียร คำนวณ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
เกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้ง
ประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานนั้นดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖ วรรคสอง/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

นายคำณูณ สิทธิสมาน

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

นายสุรจิต ชिरเวทย์

และนายเจตน์ ศิรธรานนท์

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๖/๑)

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
มาตรา ๖/๑ ดังนี้

“มาตรา ๖/๑ ผู้ริเริ่มตามจำนวนในมาตรา ๖ อาจขอรับการสนับสนุน
ค่าใช้จ่ายในการเข้าซื้อเสนออภุมายจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกำหนด”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง

นายวิเชียร คันถ้อง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๗ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แล้ว ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการชักชวน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อประธานรัฐสภาได้ โดยในการดำเนินการ
ชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น ผู้ริเริ่มจะต้องมีการเปิดเผยและ
ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและประชาชนทราบและสามารถเข้าถึงข้อมูลรายละเอียดของ
ร่างพระราชบัญญัตินั้นได้โดยทั่วถึงและสะดวก”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๗ วรรคสอง (๓))

นายวิเชียร คันถ้อง

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น (๓)
ในวรรคสอง ของมาตรา ๗ ดังนี้

“(๓) ที่อยู่ปัจจุบันตามระบุในบัตรประจำตัวประชาชน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗ วรรคสาม

นายทวีศักดิ์ คิดบรรจง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งลงลายมือชื่อต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
บัตรประชาชนตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
ที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้นหรือหลักฐานเอกสาร
ที่นายทะเบียนท้องที่ออกให้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

และนายวิเชียร คัมภีร์

ขอแปรญัตติตัดความ

ในวรรคสาม ของมาตรา ๗ ออก
ดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งสงสวดยมีชื่อชื่อตั้งของแนวสัดแนวบัตรประชาชนตัวประชาชน
บัตรประชาชนตัวประชาชนทั้งหมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มี
รูปถ่ายสวดยแสดงตนได้ และมีหมายเลขประชาชนตัวประชาชนของผู้นั้น”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๗ วรรคสี่)

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติเพิ่มความ

เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๗

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปบัญญัติไว้ใน

มาตรา ๙/๑ แล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๗ วรรคห้า)

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติเพิ่มความ

เป็นวรรคห้า ของมาตรา ๗

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๗ วรรคหก)

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติเพิ่มความ

เป็นวรรคหก ของมาตรา ๗

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปบัญญัติไว้ใน

มาตรา ๖ วรรคสอง/๑ แล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง

นายวิเชียร คัมภีร์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๘ ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้ ต้องเป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยหรือแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
ตามที่บัญญัติกำหนดไว้ในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ (๑)

นายวิเชียร คันฉ่อง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๑) สัณเฑาะว์ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาและพร้อมบันทึกประกอบตามมาตรา ๖ (๑) หรือตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๙ (๒)

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสัณเฑาะว์ตสดมหมตสด ๗ สสสคสทหมายเลขประจำตัวประชาชน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวิเชียร คันฉ่อง

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒) เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสัณเฑาะว์ตสดตามมาตรา ๗ สสสคสท”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๙ (๔))

นายวิเชียร คันฉ่อง

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

(๔) ของมาตรา ๙ ดังนี้

“(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติตาม (๓) ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งและเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๙/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

นายคำนูน สิทธิสมาน

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

และนายสุรจิต ชिरเวทย์

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๙/๒

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

นายคำคุณ สิทธิสมาน
รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์
พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
และนายสุรจิต ชिरเวทย์
คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

นางสาวสมล สตะวิริยะวัฒน์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๐ เมื่อได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๙ แล้ว ให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา ๙ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคนหรือมีเอกสารไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ริเริ่มเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไปเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและจัดเอกสารไว้เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย และต้องแจ้งให้ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคนทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน เช่นเดียวกับการแจ้งให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายคำคุณ สิทธิสมาน
รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์
พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม
และนายเจตน์ ศิรธรานนท์
คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายวิเชียร คันฉ่อง
และนางสาวรสนา โตสิตระกูล
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

วรรคสอง ของมาตรา ๑๐

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ วรรคสอง

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๑ วรรคสาม

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเกี่ยวข้องการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้คำรับรองก่อนภายในสามสิบวัน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๑๑ วรรคสี่)

นายวิเชียร คันถ้อง

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

วรรคสี่ ของมาตรา ๑๑ ดังนี้

“เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติตามวรรคสามแล้ว หากไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เริ่มทราบ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น

วรรคสี่ ของมาตรา ๑๑ ดังนี้

“ร่างพระราชบัญญัติและญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เสนอโดยประชาชน ให้มีตัวแทนของประชาชนผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ในสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา รวมทั้งในกรรมาธิการร่วมสองสภา”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๑๑/๑)

นายสุรจิต ชिरเวทย์

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
มาตรา ๑๑/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ การจัดระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ
โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรคำนึงถึงความรวดเร็วและต่อเนื่องในการพิจารณา
ร่างกฎหมายดังกล่าว รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายดังกล่าวและประชาชนทั่วไป”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายคำคุณ สิทธิสมาน

และรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายวิเชียร คันฉ่อง

พลเอก เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์

และนายบุญส่ง โคควาวิสารัช

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๙/๑ แล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

(มาตรา ๑๑/๒)

นายวิเชียร คันฉ่อง

พลเอก เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์

และนายบุญส่ง โคควาวิสารัช

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๙/๒ แล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

(มาตรา ๑๒/๑)

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
มาตรา ๑๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๒/๑ เมื่อมีกรณีร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ร่วมกันเข้าชื่อเสนอต้องมีการพิจารณาโดยคณะกรรมการร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ (๓) ให้มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายร่วมเป็นกรรมการ
จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการร่วมกัน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๓

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
(กรรมการ)

คณะกรรมการตัดออก

ขอสงวนความเห็นให้คชมาตรา ๑๓ ไว้
ตามร่างที่สภาผู้แทนราษฎร
เห็นชอบแล้ว

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสมชาย แสงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีถึงห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

(มาตรา ๑๓ (๑/๑))

นายสมชาย แสงการ

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น
(๑/๑) ของมาตรา ๑๓ ดังนี้

“(๑/๑) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง
หรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจ หรือได้จงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าร่วมลงชื่อ ไม่ให้ลงชื่อ
หรือให้ถอนชื่อ ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญ โดยวิธีการอันทุจริต หรือผิดกฎหมาย หรือโดยอิทธิพลของตน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๔

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
(กรรมการ)

คณะกรรมการตัดออก

ขอสงวนความเห็นให้คชมาตรา ๑๔ ไว้
ตามร่างที่สภาผู้แทนราษฎร
เห็นชอบแล้ว

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติไว้
ผู้แปรญัตติพอใจ

นางสาวรสนา โตสิตระกูล

ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๑๔ ออก

คณะกรรมการเห็นด้วยและได้ตัดออกแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ในการพิจารณาร่างกฎหมายที่เสนอโดยประชาชนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐสภาควรให้ความสำคัญ จึงสมควรที่จะได้รับการพิจารณาบรรจุวาระโดยเร็วและมีการพิจารณาอย่างต่อเนื่อง ในการจัดทำเป็นกฎหมาย ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเกี่ยวข้องกับการเงิน ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎร จะต้องส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองก่อนนั้น ในการพิจารณาให้คำรับรอง ให้นายกรัฐมนตรีคำนึงถึงความรวดเร็วและความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอนอกจากนี้ หากมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันของทั้งสองสภาเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายที่เสนอ โดยประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย

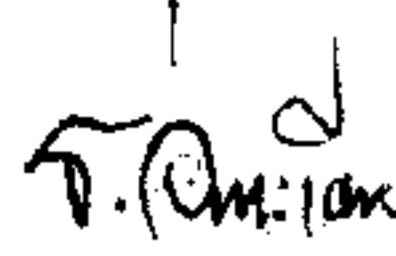
๗.๒ เนื่องจากสภาพพัฒนาการเมืองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ดังนั้น รัฐบาลจึงควรพิจารณาจัดให้มีมาตรการสนับสนุนการดำเนินการขององค์กรดังกล่าวในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๓ โดยที่ได้มีการกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานอีกหน่วยหนึ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ในการดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นการสมควร ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้มีบทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการเสนอร่างกฎหมายและสาระสำคัญของร่างกฎหมาย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญและส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

๗.๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ในการช่วยเหลือจัดทำร่างกฎหมายให้แก่ประชาชน ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้เป็นหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำร่างกฎหมายที่ประชาชนจะเสนอต่อประธานรัฐสภา ในการนี้ เพื่อให้ประชาชนทราบถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและสามารถขอรับความช่วยเหลือได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สมควรที่หน่วยงานดังกล่าวจะได้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่วิธีการในการ ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทั่วไป

๗.๕ ในกรณีที่ร่างกฎหมายใดที่เสนอให้รัฐสภาพิจารณา ทั้งที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หากร่างกฎหมายนั้นมีสาระสำคัญกระทบซึ่งสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ สมควรที่จะได้มีการเปิดโอกาสหรือจัดให้ประชาชนหรือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในร่างกฎหมายนั้น เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วย

๘. คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
และข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายธานี อ่อนละเอียด)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

วุฒิสภา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“ผู้ริเริ่ม” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ริเริ่มดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อประธานรัฐสภา

มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในวันที่ยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภาตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกัน

ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๖ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยบันทึกประกอบตามมาตรา ๘

(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ริเริ่ม

ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานนั้นดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ อาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองตามกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเมืองได้

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) มีหลักการและเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ผู้ริเริ่ม

ก่อนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะลงลายมือชื่อร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ ผู้ริเริ่มจะแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบที่แก้ไขใหม่

มาตรา ๗ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แล้ว ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อประธานรัฐสภาได้

ในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใด และสามารถตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติได้ที่ใด รวมทั้งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ลงลายมือชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) หมายเลขประจำตัวประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งลงลายมือชื่อต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ริเริ่ม

มาตรา ๘ ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้ ต้องเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยหรือแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดโดยชัดเจน และต้องแบ่งเป็นมาตรา ซึ่งแต่ละมาตรามีบทบัญญัติที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๙ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๗ ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภา โดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ ยื่นมาพร้อมกับคำร้องขอด้วย

- (๑) สำเนาร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบตามมาตรา ๖ (๑) หรือตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี
- (๒) เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสำเนาบัตรตามมาตรา ๗ วรรคสาม
- (๓) รายชื่อของผู้แทนของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่เกินหกสิบคน ตามที่ผู้ริเริ่มกำหนด

มาตรา ๙/๑ ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการ จัดให้มีการรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ให้ยื่นคำร้องขอพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๖ ที่จะเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาและเอกสารตามมาตรา ๘ วรรคสอง ต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง โดยจะยื่นต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงหรือยื่นผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้ริเริ่มคนใดคนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

เมื่อได้รับคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติ และเอกสารตามวรรคหนึ่งไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อดำเนินการประกาศ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกจังหวัดทราบว่าการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใด และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นไปลงลายชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแสดงตน หลักฐานการแสดงตน และการตรวจสอบ การแสดงตน รวมทั้งวิธีการเข้าชื่อและแบบพิมพ์เพื่อร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๙/๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรวบรวมแบบพิมพ์การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งหมด

ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไปยังผู้ริเริ่มที่ยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙/๑ และในกรณีที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภาตามมาตรา ๙ ต่อไป

มาตรา ๑๐ เมื่อได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๙ แล้ว ให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารตามมาตรา ๙ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคนหรือมีเอกสารไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ริเริ่มเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไปเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและจัดเอกสารไว้เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย และให้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้มีรายชื่อนั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามประกาศในวรรคหนึ่ง โดยมีได้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมให้ถึงหนึ่งหมื่นคนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวยังมีได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่องและคืนเรื่องและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ริเริ่ม

ถ้าลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเกี่ยวข้องการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองก่อน

มาตรา ๑๒ การเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ จะเสนอมิได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำความผิดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๑) ใ้ช้ ชอใ้ช้ หรือรับว่าจะใ้ช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อสูงใ้ช้ใ้ช้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าชื่อร่วมลงชื่อ ไม่ใ้ช้ลงชื่อ หรือใ้ช้ถอนชื่อในกรเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๒) หลอกลวง บังคับ ชู่เชื่อบุ หรือใ้ช้อิทธิพลคุกคามเพื่อใ้ช้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงชื่อ ไม่ใ้ช้ลงชื่อ หรือใ้ช้ถอนชื่อในกรเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใ้ช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอม เช่นว่านั้น เพื่อใ้ช้ใ้ช้หนึ่งผู้ใดลงชื่อร่วมเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่แท้สริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้จำคุกทั้ปรับ

มาตรา ๑๕ ใ้ช้ประธานรัฐสภาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

วุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๖ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. วุฒิสภา

นางสาวสุนันทา ทรงจำปา ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ

นางสาวสุพร นิลทัพ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
นายขวัญชัย ปฎิมาหงส์ทอง	นิติกรชำนาญการ
นางธัญญา ศรีสุพรรณ	นิติกรปฏิบัติการ
นายกร กาญจนพัฒน์	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวบุษยพรรณ ปักกระโน	นิติกรปฏิบัติการ
นางอุษา เขียวรัมย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นายอลนกรณ์ คำด้วง	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวพัชรี ทองอ่อน	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวธนพร จิตต์อารีย์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวปริยานันท์ ไหมด้วง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นายวีระพัฒน์ คหิณฑพงษ์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ
นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวพิมพ์นารา เกียรติทัตต์	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวมาณริกา จันทาโก	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวเนตรนภา นาโควงค์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๒ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕